

भक्तपुरका टोलटोलमा इन्द्रजात्रा

■ रामेश गिरी

भक्तपुर- भक्तपुरको टोलटोलमा यस्त्वः अर्थात् इन्द्र देवता ठड्चाएर आठ दिनसम्म मनाउने इन्द्रजात्रा आदित्यावर्षीय सुरु भएको छ। जात्राको पहिलो दिन नगरका टोलटोलमा यम्बद्धः (देवताका रूपमा १५-१६ फिट अस्ता लिंगोहार ठड्चाएर जात्रा सुरु गरिएको हो।

प्रत्येक वर्ष भाद्र शुक्ल पक्ष द्वारासीको दिन स्थानीयवासीले यसलाई यस्त्वः अर्थात् इन्द्र देवता उठाइएको भन्ने मात्यता रहेको इतिहासवद् एवं संस्कृतिवद् प्रा. डा. पुरुषोत्तमलोचन श्रेष्ठले जानकारी दिए।

भाद्रशुक्ल त्रयोदशी अर्थात् दोस्रो दिनलाई यस्त्वःको नित्यपूजा र आरातीहावेका अरु विशेष पूजा नहुने हँदा दिन्दु (विश्वामी) भन्नी मान्ने प्रचलन रहेको छ। भाद्रशुक्ल चतुर्दशी अर्थात् तेस्रो दिन संक्षेप परेपछि खौमाटोलास्थित इन्द्रायापी देवगृहावाट इन्द्रायापीलाई रथमा विराजमान गराई, 'वाचा मुकेगु' भन्नी आधा देश परिकमा गराई वाजागाजासहित धूमधामसंग जात्रा गरी सिद्धपोखरीमा लाने प्रचलन छ। यस दिन रातभरि सिद्धपोखरी अर्थात् इन्द्र दहमा देवतालाई राखेको भय्य मेल भन्ने गरिएको छ।

भाद्रशुक्ल पूर्णिमा अर्थात् चौथो दिन भक्तपुरको वासिन्दा विहाने सिद्ध पोखरी पुगेर 'इन्द्र दह नान' गर्दै रथमा विहाने रेति सिद्धपोखरीमा स्थानीयको भीड लाने गर्दछ। त्यस दिन समय (भोज) ढाहार, खाएर यौयापुर्नी मान्धन्। समयबीमा छव्रयस्ता, सारां (कर्कलोको अचार), भिजाएको केराउ, काँको विशेष रूपले खाने चलन छ। बेलुकी इन्द्रायापी देवतालाई पुनः

रथमा विराजमान गराई वाजागाजासहित भक्तपुरको आधा देश परिकमा गराई देवगृह देवता भित्राउने गरिन्छ।

अशिवन कृष्ण प्रतिपदा अर्थात् पांचौं दिन नित्य पूजा र आराती गर्ने गरिएको छ। अशिवन कृष्ण द्वितीया अर्थात् छैटौ दिन इन्द्रजात्रा उत्सवका रूपमा विशेष महत्वका साथ सला गणेश, यामता, मुपात्र जात्रा मनाउने गरिन्छ। त्यस दिन तचपाल टोलवाट 'यामता' इन्द्रवती बालेर जात्राको शुभरम्भ गरिएको छ। यहाँ दतात्रय मन्दिर सामुन्नेको विशाल चोकमा जात्रा चल्ने उनले गर्दछ। साकुलान टोलका रूपमा १५-१६ फिट अस्ता लिंगोहार ठड्चाएर जात्रा सुरु गरिएको हो।

भाद्रशुक्ल त्रयोदशी अर्थात् दोस्रो दिनलाई यस्त्वःको नित्यपूजा र आरातीहावेका अरु विशेष पूजा नहुने हँदा दिन्दु (विश्वामी) भन्नी मान्ने प्रचलन रहेको छ। भाद्रशुक्ल चतुर्दशी अर्थात् तेस्रो दिन संक्षेप परेपछि खौमाटोलास्थित इन्द्रायापी देवगृहावाट इन्द्रायापीलाई रथमा विराजमान गराई, 'वाचा मुकेगु' भन्नी आधा देश परिकमा गराई वाजागाजासहित धूमधामसंग जात्रा गरी सिद्धपोखरीमा लाने प्रचलन छ। यस दिन रातभरि सिद्धपोखरी अर्थात् इन्द्र दहमा देवतालाई राखेको भय्य मेल भन्ने गरिएको छ।

भाद्रशुक्ल पूर्णिमा अर्थात् चौथो दिन भक्तपुरको वासिन्दा विहाने सिद्ध पोखरी पुगेर 'इन्द्र दह नान' गर्दै रथमा विहाने रेति सिद्धपोखरीमा स्थानीयको भीड लाने गर्दछ। त्यस दिन समय (भोज) ढाहार, खाएर यौयापुर्नी मान्धन्। समयबीमा छव्रयस्ता, सारां (कर्कलोको अचार), भिजाएको केराउ, काँको विशेष रूपले खाने चलन छ। बेलुकी इन्द्रायापी देवतालाई पुनः

अभिमुख गरी यामता बालेर भैरवनाथको जात्रामा सारिक होने गरेको स्थानीय विजयप्रसाद औभाडेल बताउन्छन्।

त्यस दिन भैरवनाथको मन्दिरको भित्तामा भुन्ड्चाइदाखोपो पुल भैलचै: (मान्द्रामा वित्रित मसान भैरवाको जात्रा पनि चलाउने उनले जानकारी दिए।) ठाउंठाउंमा छवाली बाल्लै नीलो परिनरमा सेतो वर्णको पुलुकीसीको जात्रा पनि यहाँ मनाइँछ। भैरवनाथ मन्दिरको मूलद्वारवाट खड्ग उठाएर चाहिरीदै विश्वासहित भर्मा भूपात्रको जात्रा चल्ने उनले जानकारी दिए।

लाडामा इन्द्रको जित भयो। दैत्यहरूले इन्द्रको गणे सानालाई जयन्त भएको स्थानमा इतिहासविद् प्रा. डा. श्रेष्ठका अनुसार गणेश चतुर्थीका दिनमा विसुन्धराले ब्रह्मशुक्र त्रिवृती विश्वामीको भारेको तीतो अमिलो फल) र परिजातको फूल लिन उनका छोरा इन्द्र खर्मालोकावाट सुदूरक पृथ्वीलोकमा भरेका थिए। उनको फलफूल चारिको योहाका वासिन्द्वारा थाहा पाएपछि उनलाई पक्के चोरेको फलफूलसाहित सबैले देखे ठाउंमा (दोबाटो चौबाटो) बधिर राखेका थिए।

इन्द्रजात्राको पहिलो दिन दोबाटो चौबाटोमा खड्ग गरिने यस्त्वः: उने इन्द्र हुन् भन्ने मात्यता रहदै आएको छ। इन्द्रको छोरालाई बन्दी बनाएर राखेको थाहा पाएपछि उनलाई विसुन्धरा दाङ्किनोको भेषधारण गरी पृथ्वी आइन र शीत र हुम्सुले बातावरणलाई छ्याँगी कसेले नदेले गरी छारा देवराजालाई स्वर्गमाता लगेको किंदार्ती छ। छोरालाई भाराउन रथ्वर्गावाट ऐरावत हातीसमेत त्याकोलाई तेचावाका यामन्दरहरूले दुईवटा यामता निकालिन रथाएर राखी अन्तरुगरी पुलुकीसी यात्रा मनाउने प्रचलन रहेको छ। तारस

इन्द्रजात्राको पहिलो दिन न दोबाटो चौबाटोमा खड्ग गरिने यस्त्वः: उने इन्द्र हुन् भन्ने मात्यता रहदै आएको छ। यस दिनमा टैमही टोलका भैरवनाथलाई रथमा राखी देश परिकमा गरी जात्रा, पुलुकीसी जात्रा, मुपात्र जात्रा भय्य रूपमा मनाउने गरिन्छ।

इन्द्रजात्राको समापनका दिन धुमधामसंग जात्रा मनाउने प्रचलन छ। यस दिनमा टैमही टोलका भैरवनाथलाई रथमा राखी देश परिकमा गरी जात्रा, पुलुकीसी जात्रा, मुपात्र जात्रा भय्य रूपमा मनाउने गरिन्छ।

इन्द्रजात्राको अन्तिम दिन आदेश कर्त्तव्यमा चतुर्थीमा चौबाटोमा खड्ग गरिने यस्त्वः: उने इन्द्र हुन् भन्ने मात्यता रहदै आएको छ। यस दिनमा दोरालाई बन्दी बनाएर राखेको थाहा पाएपछि विसुन्धरा दाङ्किनोको भेषधारण गरी पृथ्वी आइन र शीत र हुम्सुले बातावरणलाई छ्याँगी कसेले नदेले गरी छारा देवराजालाई स्वर्गमाता लगेको किंदार्ती छ। योरालाई भाराउन रथ्वर्गावाट ऐरावत हातीसमेत त्याकोलाई तेचावाका यामन्दरहरूले दुईवटा यामता निकालिन रथाएर राखी अन्तरुगरी पुलुकीसी यात्रा मनाउने प्रचलन रहेको छ। तारस

इन्द्रजात्राको अन्तिम दिन आदेश कर्त्तव्यमा चतुर्थीमा चौबाटोमा खड्ग गरिने यस्त्वः: उने इन्द्र हुन् भन्ने मात्यता रहदै आएको छ। यस दिनमा दोरालाई बन्दी बनाएर राखेको थाहा पाएपछि विसुन्धरा दाङ्किनोको भेषधारण गरी पृथ्वी आइन र शीत र हुम्सुले बातावरणलाई छ्याँगी कसेले नदेले गरी छारा देवराजालाई स्वर्गमाता लगेको किंदार्ती छ। योरालाई भाराउन रथ्वर्गावाट ऐरावत हातीसमेत त्याकोलाई तेचावाका यामन्दरहरूले दुईवटा यामता निकालिन रथाएर राखी अन्तरुगरी पुलुकीसी यात्रा मनाउने प्रचलन रहेको छ। तारस

इन्द्रजात्राको अन्तिम दिन आदेश कर्त्तव्यमा चतुर्थीमा चौबाटोमा खड्ग गरिने यस्त्वः: उने इन्द्र हुन् भन्ने मात्यता रहदै आएको छ। यस दिनमा दोरालाई बन्दी बनाएर राखेको थाहा पाएपछि विसुन्धरा दाङ्किनोको भेषधारण गरी पृथ्वी आइन र शीत र हुम्सुले बातावरणलाई छ्याँगी कसेले नदेले गरी छारा देवराजालाई स्वर्गमाता लगेको किंदार्ती छ। योरालाई भाराउन रथ्वर्गावाट ऐरावत हातीसमेत त्याकोलाई तेचावाका यामन्दरहरूले दुईवटा यामता निकालिन रथाएर राखी अन्तरुगरी पुलुकीसी यात्रा मनाउने प्रचलन रहेको छ। तारस

इन्द्रजात्राको अन्तिम दिन आदेश कर्त्तव्यमा चतुर्थीमा चौबाटोमा खड्ग गरिने यस्त्वः: उने इन्द्र हुन् भन्ने मात्यता रहदै आएको छ। यस दिनमा दोरालाई बन्दी बनाएर राखेको थाहा पाएपछि विसुन्धरा दाङ्किनोको भेषधारण गरी पृथ्वी आइन र शीत र हुम्सुले बातावरणलाई छ्याँगी कसेले नदेले गरी छारा देवराजालाई स्वर्गमाता लगेको किंदार्ती छ। योरालाई भाराउन रथ्वर्गावाट ऐरावत हातीसमेत त्याकोलाई तेचावाका यामन्दरहरूले दुईवटा यामता निकालिन रथाएर राखी अन्तरुगरी पुलुकीसी यात्रा मनाउने प्रचलन रहेको छ। तारस

इन्द्रजात्राको अन्तिम दिन आदेश कर्त्तव्यमा चतुर्थीमा चौबाटोमा खड्ग गरिने यस्त्वः: उने इन्द्र हुन् भन्ने मात्यता रहदै आएको छ। यस दिनमा दोरालाई बन्दी बनाएर राखेको थाहा पाएपछि विसुन्धरा दाङ्किनोको भेषधारण गरी पृथ्वी आइन र शीत र हुम्सुले बातावरणलाई छ्याँगी कसेले नदेले गरी छारा देवराजालाई स्वर्गमाता लगेको किंदार्ती छ। योरालाई भाराउन रथ्वर्गावाट ऐरावत हातीसमेत त्याकोलाई तेचावाका यामन्दरहरूले दुईवटा यामता निकालिन रथाएर राखी अन्तरुगरी पुलुकीसी यात्रा मनाउने प्रचलन रहेको छ। तारस

इन्द्रजात्राको अन्तिम दिन आदेश कर्त्तव्यमा चतुर्थीमा चौबाटोमा खड्ग गरिने यस्त्वः: उने इन्द्र हुन् भन्ने मात्यता रहदै आएको छ। यस दिनमा दोरालाई बन्दी बनाएर राखेको थाहा पाएपछि विसुन्धरा दाङ्किनोको भेषधारण गरी पृथ्वी आइन र शीत र हुम्सुले बातावरणलाई छ्याँगी कसेले नदेले गरी छारा देवराजालाई स्वर्गमाता लगेको किंदार्ती छ। योरालाई भाराउन रथ्वर्गावाट ऐरावत हातीसमेत त्याकोलाई तेचावाका यामन्दरहरूले दुईवटा यामता निकालिन रथाएर राखी अन्तरुगरी पुलुकीसी यात्रा मनाउने प्रचलन रहेको छ। तार

अफगानिस्तानको कान्दहार प्रान्तको कपास खेतमा भर्बेरे काटिएको कपास देखाउँदै दुई अफगानी बालक।

तस्विर: सिन्हवा

श्रीलंकामा वामपन्थी नेता दिसानायकाको राष्ट्रपतीय उम्मेदवारी र चर्चा

कोल्मो- दुई वर्षांघि दुई करोड २० लाख जारीखा भएको श्रीलंकामा खाचान्न, इन्धन र औपचिको अभाव भएपछि चलेको आदोलनपछि, हुन लागेको पहिलो आमिनीचनमा अनुग्रह कुमारा दिसानायका र उनको जेमिपी भनिने पिपल लिवेसन फ्रान्सको लोकप्रियता बढेको छ।

सोस्टेन्डर २१ मा हुने निवाचनमा राष्ट्रपति पदका प्रत्यार्थी दिसानायकाले स्कटप्रस्त मुलुकको सामाजिक, राजनीतिक तथा अर्थिक क्रान्तिकाल लागि आफलाई निर्वाचित गर्न शुभेच्छुक मतदातासंग आग्रह गरेका छन्। श्रीलंकाको माक्सिवारी पार्टीले दुई चरणमा गरेको विद्रोहमा ६० हजारभन्दा बढी मानिसको ज्यान गएको थिए। विद्रोहावाट सर्ता कजा गर्न नसकेपछि, शान्तिरूप राजनीतिमा समाहित अपेक्षाको जेमिपीको नेता तथा राष्ट्रपति पदका प्रत्यार्थी दिसानायका एक मजदूर परिवारावाट राजनीतिमा आएका हुन्।

लामो समयदेखि स्थापित राजनीतिज्ञहरूबाट निराश पेशेवरहरूसँग गठबन्धन बनाएपछि राष्ट्रपत्री चुनावमा एक प्रवल दावेदारका रूपमा ५५ वर्षीय दिसानायकाले सामाजिक रूपात्तराका लागि युवाहरूको श्रीलंकाको आवाजलाई साथ दिने बताएका छन्। सन् २०२२ मा यस टापुमो आर्थिक मन्दीको लागि भ्रष्टाचार, नातावाद र अधिकारीका लागि समाजवादी र दक्षिणापनी दुवै पुँजीवादी र भ्रष्टाचारको जिमेवार रहेको उनको दावी छ।

बौद्ध धर्मावलम्बीको बाहुल्यता रहेको श्रीलंकाले बेलायती औपनिवेशिक शासनबाट सन् १९४८ मा स्वतन्त्रता प्राप्त गरेताको यो सर्वेभन्दा खराब आर्थिक मन्दी हो। व्यापक अर्थिक मद्दोको असर सर्वाधारणा नापारि कसमेतको दैनिकीमा पर्न थालेपछि सुधारको मागसहित प्रदर्शनमा उत्पाएका प्रदर्शनकारीले तत्कालीन

राष्ट्रपति गोटबाया राजपालको सरकारी कार्यालयमा आकमण गरेपछि उनले देश छोड्न र राजीनामा दिन बाट्य भएका थिए।

‘श्रीलंकाको स्वतन्त्रतापछिको दाताहासमा पहिलोटक, शासन केही भ्रष्ट कुलीन परिवारको नियन्त्रणवाट जनताको सरकारमा सर्वेषां छ,’ उनले निराश जनमानसालाई आशाको संकेत दिए आफ्नो राष्ट्रपतीय घोषणापत्रमा उल्लेख गरेका छन्।

पूर्वकृषिमन्त्री दिसानायकाले प्रदर्शनकारीको पक्ष लिए पनि आफ्नो पार्टीका पूर्वसंघीयो राजपाललाई सत्ताचुत गर्न प्रत्यक्षरूपमा सर्वतर भएको थिएनन्। सन् २०१४ मा जेमिपीको नेतृत्व सम्झालेवितकै किसिमो दिसानायकाले फैली हारियार नडाउने र चुनावमार्फत सत्तामा आउने प्रतिवद्वाता जाएका थिए। उनले जेमिपीलाई दिसानायकाले अतीतबाट टाढा राख्न र व्यापक समर्थन प्राप्त गर्न राष्ट्रिय जनशक्ति (एनपीपी) गठबन्धन गरेका छन्।

‘हामी श्रीलंकाको जनतालाई विश्वास देउँदै तिर्यार उठाउने छैनै,’ उनले सन् २०१५ मा जेमिपीलाई वेबसाइटमा प्रकाशित एक कव्यमा राष्ट्रपत्री चुनावमा उल्लेख गरेका छन्। उनले जेमिपीको वैचारिक

पर्वतरानको संकेत गर्दै आफहरू खुल अर्थत्वत्रामा विश्वास गर्ने र निजीकरणको पूर्णरूपमा विवेदी नभएको बताएका छन्।

चौपि, उनको घोषणापत्रले घाटामा रहेका राज्य उद्याहरूलाई बिक्री नगरी सुधार गर्ने प्रतिज्ञा गरेको छ। उनले निवाचन अभियानो निकट लायाउने कोसिस गर्न गरेको पाइदैको छ। दिसानायकाले यस वर्ष नयाँ लिल्लीको भ्रमण गरी शीर्ष भारतीय राजनीतिजहरूसँग भेटवार्ता गरेका थिए।

पार्टीको पहिलो विद्रोह सन् १९७३ मा विवेदीको पहिलो महिला प्रयाणमन्त्री सिरिमा विदरानाइको तत्कालीन समाजवादी सरकारविरुद्ध भएको थिए। यो लडाइ छोटो थिए तर यसका कारण करिब २० मानिसको मृत्यु भएको थिए।

जेमिपीको दोषी यसस्त्र संघर्ष सन् १९७७ मा छिमेकी भारतको मध्यस्थतामा भएको सम्झौताअन्तर्गत टापुका अल्पसंख्यक तीमिलहरूलाई राष्ट्रियकरण गर्न्थै भनी प्रचार गरेका छन्। हाम्रो अभियान आधुनिक अर्थत्वत्राको सुधार, भ्रष्टाचारमूळे समाज र समृद्धि तथा सुधी नागरिकका लाभी हो।

उनले भने, ‘हामी निषिचतरूपमा किसिमो दिसानायकाले फैली हारियार नडाउने र चुनावमार्फत सत्तामा आउने प्रतिवद्वाता जाएका थिए। उनले जेमिपीलाई दिसानायकाले अतीतबाट टाढा राख्न र व्यापक समर्थन प्राप्त गर्न राष्ट्रिय जनशक्ति (एनपीपी) गठबन्धन गरेका छन्।

उनले आफहरूबाट फैलाइको भ्रम चिन्दै भने, ‘हामीले गरिब र दुखी जनताको पक्षमा काम गर्ने तर नागरिकको सम्पत्तिको राष्ट्रियकरण गर्न बजारको हल्ता हाम्रो पक्षमा देखिएको जनमतबाट आपातिका र सत्ताको गुलायो चाहेको केही मुझीभर शासकहरूले नै राष्ट्रिय राजनीतिमा सकिय विचारी नेता थिए र उनलाई भारतविरोधी हिंसात्मक अभियानसंग पनि जोडेको थिए।

दुई सन्तानका विवाहित पिता दिसानायका सन् १९९५ मा विश्वविद्यालयवाट स्नातक गरेदेखि नै राष्ट्रिय राजनीतिमा सकिय अस्तित्वाको दावा दिएको थिए। उनले जेमिपीको दोषी यसस्त्र संघर्ष सन् १९७३ मा छिमेकी भारतको मध्यस्थतामा भएको सम्झौताअन्तर्गत टापुका अल्पसंख्यक तीमिलहरूलाई राष्ट्रियकरण गर्न्थै भनी प्रचार गरेका छन्। हाम्रो अभियान आधुनिक अर्थत्वत्राको सुधार, भ्रष्टाचारमूळे समाज र समृद्धि तथा सुधी नागरिकका लाभी हो।

उनले आफहरूबाट फैलाइको भ्रम चिन्दै भने, ‘हामीले गरिब र दुखी जनताको पक्षमा काम गर्ने तर नागरिकको सम्पत्तिको राष्ट्रियकरण गर्न बजारको हल्ता हाम्रो पक्षमा देखिएको जनमतबाट आपातिका र सत्ताको गुलायो चाहेको केही मुझीभर शासकहरूले नै राष्ट्रिय राजनीतिमा सकिय अस्तित्वाको दावा दिएको थिए।

उनले आफहरूबाट फैलाइको भ्रम चिन्दै भने, ‘हामीले गरिब र दुखी जनताको पक्षमा काम गर्ने तर नागरिकको सम्पत्तिको राष्ट्रियकरण गर्न बजारको हल्ता हाम्रो पक्षमा देखिएको जनमतबाट आपातिका र सत्ताको गुलायो चाहेको केही मुझीभर शासकहरूले नै राष्ट्रिय राजनीतिमा सकिय अस्तित्वाको दावा दिएको थिए।

उनले आफहरूबाट फैलाइको भ्रम चिन्दै भने, ‘हामीले गरिब र दुखी जनताको पक्षमा काम गर्ने तर नागरिकको सम्पत्तिको राष्ट्रियकरण गर्न बजारको हल्ता हाम्रो पक्षमा देखिएको जनमतबाट आपातिका र सत्ताको गुलायो चाहेको केही मुझीभर शासकहरूले नै राष्ट्रिय राजनीतिमा सकिय अस्तित्वाको दावा दिएको थिए।

उनले आफहरूबाट फैलाइको भ्रम चिन्दै भने, ‘हामीले गरिब र दुखी जनताको पक्षमा काम गर्ने तर नागरिकको सम्पत्तिको राष्ट्रियकरण गर्न बजारको हल्ता हाम्रो पक्षमा देखिएको जनमतबाट आपातिका र सत्ताको गुलायो चाहेको केही मुझीभर शासकहरूले नै राष्ट्रिय राजनीतिमा सकिय अस्तित्वाको दावा दिएको थिए।

उनले आफहरूबाट फैलाइको भ्रम चिन्दै भने, ‘हामीले गरिब र दुखी जनताको पक्षमा काम गर्ने तर नागरिकको सम्पत्तिको राष्ट्रियकरण गर्न बजारको हल्ता हाम्रो पक्षमा देखिएको जनमतबाट आपातिका र सत्ताको गुलायो चाहेको केही मुझीभर शासकहरूले नै राष्ट्रिय राजनीतिमा सकिय अस्तित्वाको दावा दिएको थिए।

उनले आफहरूबाट फैलाइको भ्रम चिन्दै भने, ‘हामीले गरिब र दुखी जनताको पक्षमा काम गर्ने तर नागरिकको सम्पत्तिको राष्ट्रियकरण गर्न बजारको हल्ता हाम्रो पक्षमा देखिएको जनमतबाट आपातिका र सत्ताको गुलायो चाहेको केही मुझीभर शासकहरूले नै राष्ट्रिय राजनीतिमा सकिय अस्तित्वाको दावा दिएको थिए।

उनले आफहरूबाट फैलाइको भ्रम चिन्दै भने, ‘हामीले गरिब र दुखी जनताको पक्षमा काम गर्ने तर नागरिकको सम्पत्तिको राष्ट्रियकरण गर्न बजारको हल्ता हाम्रो पक्षमा देखिएको जनमतबाट आपातिका र सत्ताको गुलायो चाहेको केही मुझीभर शासकहरूले नै राष्ट्रिय राजनीतिमा सकिय अस्तित्वाको दावा दिएको थिए।

उनले आफहरूबाट फैलाइको भ्रम चिन्दै भने, ‘हामीले गरिब र दुखी जनताको पक्षमा काम गर्ने तर नागरिकको सम्पत्तिको राष्ट्रियकरण गर्न बजारको हल्ता हाम्रो पक्षमा देखिएको जनमतबाट आपातिका र सत्ताको गुलायो चाहेको केही मुझीभर शासकहरूले नै राष्ट्रिय राजनीतिमा सकिय अस्तित्वाको दावा दिएको थिए।

उनले आफहरूबाट फैलाइको भ्रम चिन्दै भने, ‘हामीले गरिब र दुखी जनताको पक्षमा काम गर्ने तर नागरिकको सम्पत्तिको राष्ट्रियकरण गर्न बजारको हल्ता हाम्रो पक्षमा देखिएको जनमतबाट आपातिका र सत्ताको गुलायो चाहेको केही मुझीभर शासकहरूले नै राष्ट्रिय राजनीतिमा सकिय अस्तित्वाको दावा दिएको थिए।

उनले आफहरूबाट फैलाइको भ्रम चिन्दै भने, ‘हामीले गरिब र दुखी जनताको पक्षमा काम गर्ने तर नागरिकको सम्पत्तिको राष्ट्रियकरण गर्न बजारको हल्ता हाम्रो पक्षमा देखिएको जनमतबाट आपातिका र सत्त

'समृद्धिका लागि उद्योगीसँग हातेमालो गर्न तयार'

काठमाडौं प्रभाव (प्रस)- उद्योग, वाणिज्य तथा आर्थिक मन्त्री दामोदर भण्डारीले अर्थिक समृद्धि हासिल गर्न चाहेरा उद्योगी व्यवसायीसँग हातेमालो गर्न तयार रहेको बताएको छन्।

नेपाल इंड्योग महासङ्घो १६औं साधारणसभा उद्घाटन समारोहलाई धूमधेलमा सचावेन गर्दै उनले जलवायु परिवर्तनका प्रभाव न्यूनीकरण गर्न इटा उद्योगलाई १६औं साधारणसभा उद्घाटन समारोहलाई धूमधेलमा सचावेन गर्दै उनले जलवायु परिवर्तनका प्रभाव न्यूनीकरण कार्यक्रममा जोडी आयात र निर्यातको न्यूनी समाना गर्नुपर्ने बाबा। आफ्नो मन्त्रालयको 'मन्त्रीबीबी समृद्धि' सम्मान अभियानलाई व्यवसायीले पूर्ण साथ दिनुपर्ने उनको धारणा थिए। मन्त्री भण्डारीले देखिए आयात र निर्यातको न्यूनी समाना गर्न अवसर पाउन्यायो, को द्रीमा कम गर्नुपर्ने आवश्यकता उन्मुख होने अभियान छ। व्यवसायीले सरकार व्यवसायीसँग हातेमालो गर्दै अर्थिक समृद्धिका उल्लेख गर्दै यसलाई सरकार र व्यवसायी दुवै पूर्ण साथ मिलेर समाना गर्नुपर्ने बाबा। आफ्नो मन्त्रालयको कार्यक्रममा उनले लगानी गरेर चित्र बुझाउने मात्रै नभई सुझम निगरानी र कोषिको हित प्रभावित नहोस् भनेतर नसचत हुनुपर्नेको जोड दिए।

'सरकारको 'जमानी' मा लगानी गर्ने अवसर पाउन्यायो, कुनै संस्थामा २७ वर्षभन्दा बढी लगानी उठन बाँची छ। सरकार जमानी बासेको छ, भनेर दुबक भएर बस्नु हुन्न तिले लगानी उठाउनका पहल गर्नुहुन्न ?', अर्थमन्त्री पौडेलले प्रश्न गरे, 'लगानीले कस्तो प्रतिफल दिएको छ भनेलाई सरकारलाई व्यवसायिक सुहृदीकरणबाट छिँडै योजना ल्याउने जानकारी छ।

रिलायन्स फाइनान्स र हाई ग्राउन्ड बीच सम्झौता

काठमाडौं (प्रस)- रिलायन्स फाइनान्स र हाई ग्राउन्ड एड्मेन्वर नेपाल प्रालीची छुट्टसम्बन्धी सम्झौता भएको छ। सम्झौतानुसार फाइनान्सको ग्राहकले हाई ग्राउन्डमा जिप फ्लायर, बञ्जी, स्काई स्क्रिमर आदि सेवामा १५ प्रतिशत छुट्पाउनेछ।

नेपाल राष्ट्र बैंकबाट 'ग' वर्गको वित्तीय कारोबार गर्ने संस्थाले न्यूरोड, सिटापाइला, ईमाडोल ललितपुर, नारायणधाट चितवन, महेन्द्रपुल पांचखाल कारस्टी, वीरीशहर लमजुङ, बनेपा काल्पनालाईको, आघाट गोरखा, चारालाली भारापामा, गोरखा गोरखा, भैरवा रूपन्देही, मणिगाम रूपन्देही, बुटवल रूपन्देही, धनगढी कैलाली, महेन्द्रनगर कन्वनपर, कोहलपुर बाँके, अत्रिया कैलाली, दमक विर्तामोड भापा, धुलावारी भापा, र टाँडी चितवनमा शाखा कार्यालय गरि जम्मा २१ वटा साथा कार्यालय स्थानी कारोबार गर्दै आएको छ।

वित्तीय सेवाको अर्को परिभाषा' भन्ने नाराका साथ संस्थाको ग्राहकहरूलाई सहज तथा सर्व सुलभ तरिकाले विभिन्न शिर्ककहरूमा कर्ज प्रदान गर्नुका साथै विभिन्न निक्षेप योजना लाग्नु गरि आर्थिक व्याज प्रदान गर्ने निक्षेप संकलन गर्दै आएको छ। संस्थाले निक्षेप तथा कर्जको अतिरिक्त सेवाग्राहीहरूलाई एसस्टी नेटवर्क एटीएम, विभिन्न रेमेटेन्स सेवाहरू, सी-आस्ट्रा, आईपीएस, एवीबीएस सेवा, एसएमएस बैंकड, योकाइल वैक्यांस टेलर समेतका सेवा प्रदान गर्दै आएको छ।

सिद्धार्थ बैंकद्वारा शिक्षण अस्पताललाई टेबल हस्तान्तरण

काठमाडौं (प्रस)- सिद्धार्थ बैंक लिमिटेडले गणकी प्रदेश, कास्की जिल्लामा अवस्थित पोखरा विश्वविद्यालय शिक्षण अस्पताललाई अपरेशन थिएटर टेबल हस्तान्तरण गरेको छ। उक्त टेबल बैंकका सचालक समितिका अध्यक्ष मनोज कुमार केडियाले विश्वविद्यालयका रजिस्ट्रार प्रा.डा. दीपक बहादुर भण्डारीलाई एक कार्यक्रमको बीच हस्तान्तरण गरेका छन्। उक्त कार्यक्रममा बैंकको तर्फबाट बैंकका संचालक समितिका अध्यक्ष मनोज कुमार केडियाले विश्वविद्यालयका रजिस्ट्रार प्रा.डा. दीपक बहादुर भण्डारीलाई एक कार्यक्रमको बीच हस्तान्तरण गरेका छन्। उक्त कार्यक्रममा बैंकको तर्फबाट बैंकका संचालक समितिका अध्यक्ष मनोज कुमार केडियाले विश्वविद्यालयका रजिस्ट्रार प्रा.डा. दीपक बहादुर भण्डारीलाई एक कार्यक्रमको बीच हस्तान्तरण गरेका छन्।

यस सहयोगले विश्वविद्यालय शिक्षण अस्पताललाई अपरेशन थिएटर टेबल हस्तान्तरण गरेको छ।

अब मात्र एक विलक्षण...

www.prabhabonline.com

www.facebook.com/Prabhab Online

प्रभाव दैनिक

आजको मूल्य

छापावाला सुन / तेजावी सुन / चाँदी
प्रति तोला - प्रति तोला - प्रति तोला -
१५७३०० १९१५

'लगानी फिर्ताका लागि पहल गर्नस्'

■ प्रभाव संवाददाता

काठमाडौं- उपप्रधान एवं अर्थमन्त्री विष्णुप्रसाद पौडेलले लगानी फिर्ताका लागि भाष्यक पहल गर्न अर्थमन्त्री चुनौति देखिएको उल्लेख गर्दै यसलाई सरकार र व्यवसायीले दुवै पूर्ण साथ दिनुपर्ने उनको धारणा थिए।

'सरकारको 'जमानी' मा लगानी गर्ने अवसर पाउन्यायो, कुनै संस्थामा २७ वर्षभन्दा बढी लगानी उठन बाँची छ। सरकार जमानी बासेको छ, भनेर दुबक भएर बस्नु हुन्न तिले लगानी उठाउनका पहल गर्नुहुन्न ?', अर्थमन्त्री पौडेलले प्रश्न गरे, 'लगानीले कस्तो प्रतिफल दिएको छ भनेलाई सरकारको व्यवसायिक सुहृदीकरणबाट छिँडै योजना ल्याउने जानकारी छ।

सुनिश्चित गर्ने र सञ्चयकर्ताले अधिकतम लाभ प्राप्त गर्नेका व्यापक छ।

अधिकतम सञ्चयकर्ता लगानी गर्ने कर्मचारी सञ्चय लगानीका दायरा विस्तार गरेर जानुपर्ने बताए। अहिले लगानी गरिरहको क्षमता खुम्खापर, वस्त्रे कि दायरा अझ विस्तारित गर्ने, उनले भने।

ओसत गतिमा काम तथा दैनिक कार्यसम्पादनमा मात्रै सीमित नहुन आग्रह गर्दै अर्थमन्त्री पौडेलले सञ्चयकर्ताको भोगता सञ्चयक, सञ्चयको भाग भएर उपर्याकारी प्रतिफललाई र विस्तारित र सञ्चयकर्तालाई अधिकतम लाभान्वित विनेवारिमा सोन्चुपर्ने बताए। सरकार जीवनक्रममा आधारित समाजिक सुरक्षाको अवधारणामा आज खोजिएको उल्लेख गर्दै उनले सामाजिक सुरक्षाको प्रवचनलाई आप्नो अभिभाव मानेको र

यसको कार्यान्वयनमा कोष महत्वपूर्ण साधन भएको बताए।

कोषका प्रशासक जितेन्द्र धितालले छ दशक लगानी अनुभव, अन्तर्राष्ट्रिय असल अस्यासको अनुसरण, सूचना प्रविधिमा आधारित कार्य प्रणाली, आधिकारिक बैंकड सञ्चालको उपचार, छारिएको व्यवस्थापन प्रणालीको अवलम्बनमार्फत सेवा प्रवाहलाई अत्याधिक बनाउदै लगाएको बताए।

कोषमा पौने ७ लाख योगदानकर्ता आबद्ध

विसं २०१९ बढी ३१ गते स्थापना भएको कोषमा ३३ हजार छ, सय सुन्केरी अवधिकरण, सञ्चयको भाग भएर उपर्याकारी प्रतिफललाई र लाख ४५ हजार योगदानकर्ता आबद्ध छन्। यसको विवरणमा कोषमा भएको कार्यान्वयनमा अधिकतम लाभान्वित विनेवारिमा सोन्चुपर्ने बताए। सरकार जीवनक्रममा आधारित समाजिक सुरक्षाको अवधारणामा आज खोजिएको उल्लेख गर्दै उनले सामाजिक सुरक्षाको प्रवचनलाई आप्नो अभिभाव मानेको र

र काजकिरिया अनुदान योजनान्तर्गत सापरी प्रदान गर्दै आइरहेको छ।

आबू २०८०/०८१ मा सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रमन्तर्गत २६ हजारभन्दा बढी सञ्चयकर्ता विकालालाई करिब र ४५ करोड २५ लाख सुविधा उपलब्ध गराउदैको छ।

कोषले सञ्चयकर्तालाई दुई प्रतिशत सम्पर्क लाई योगदानकर्ता आबद्ध

विसं २०१९ बढी ३१ गते स्थापना भएको कोषमा ३३ हजार छ, सय सुन्केरी अवधिकरण, सञ्चयको भाग भएर उपर्याकारी प्रतिफललाई र लाख ४५ हजार योगदानकर्ता आबद्ध छन्। कोषले सञ्चयकर्तालाई दुई प्रतिशत सम्पर्क लाई योगदानकर्ता आबद्ध छन्। योगदानकर्ता आबद्ध र लाख ४५ हजार योगदानकर्ता आबद्ध छन्। कोषले सञ्चयकर्तालाई दुई प्रतिशत सम्पर्क लाई योगदानकर्ता आबद्ध छन्।

कोषले सञ्चयकर्तालाई दुई प्रतिशत सम्पर्क लाई योगदानकर्ता आबद्ध छन्।

सापरी प्रदान गर्दै आइरहेको छ।

आबू २०८०/०८१ मा सामाजिक

सुरक्षा कार्यक्रमन्तर्गत २६ हजारभन्दा बढी सञ्चयकर्ता विकालालाई करिब र ४५ करोड २५ लाख सुविधा उपलब्ध गराउदैको छ।